

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2019 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Romuald Kompanowski

Protokolant: p.o. stażysty Monika Wróbel - Walasiak

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2019 r. w Kaliszu

odwołania N. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 4 czerwca 2019 r. Nr (...)

w sprawie N. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

przy udziale płatnika składek D. K.

o ustalenie ubezpieczenia

- 1. Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 4 czerwca 2019 r. znak (...) w ten sposób, że stwierdza, że odwołująca N. J. jako pracownik u płatnika składek D. K. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym pracowników: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od 10 września 2018 do 26 marca 2019 r.**
- 2. Zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz N. J. kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego**

UZASADNIENIE

Decyzją z 4 czerwca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. stwierdził, iż N. J. nie podlega od 10 września 2018 r. do 26 marca 2019 r. ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek D. K. wobec stwierdzenia, iż umowa o pracę została zawarta dla pozorów w celu uzyskania uprawnień do korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Od powyższej decyzji odwołanie wniosła N. J. wnosząc o jej zmianę i ustalenie, iż podlegała ubezpieczeniu pracownicemu od 10 września 2018 r. do 26 marca 2019 r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o oddalenie odwołania.

Wezwany do sprawy w charakterze strony D. K. poparł odwołanie.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołująca N. J. urodzona (...) posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące. Po ukończeniu w 2015 roku liceum ogólnokształcącego, w latach 2015 – 2017 wykonywała pracę w ramach umowy o pracę na różnych stanowiskach: kasjer – sprzedawca, pomoc pracownika wydziału poduch i okuć, konsultanta do spraw sprzedaży. Tę ostatnio wymienioną pracę odwołująca wykonywała w okresie 7.12.2017 – 9.02.2018.

dowód: świadectwa pracy w aktach osobowych

/ bezsporne /

D. K. jest osobą obcą w stosunku do odwołującej. Od wielu lat prowadzi działalność w zakresie zarządu nieruchomościami należącymi do wspólnot mieszkaniowych. Łącznie obsługuje on około 40 takich wspólnot. Działalność koncentruje się w biurze znajdującym się w K. przy ulicy (...) oraz w poszczególnych obiektach mieszkalnych w przypadku konieczności interwencji technicznej. Zasadniczo działalność prowadzona jest w godzinach 8.00 – 16.00. D. K. działalność prowadzi w oparciu o własną pracę i pracę zatrudnionych osób w biurze do wykonywania czynności administracyjnych oraz osób wykonujących prace w obiektach mieszkalnych na zlecenie członków wspólnot. Od 10 września 2018 r. D. K. po uprzednim zawarciu umowy o pracę na czas określony do 28 lutego 2019 r. zatrudnił do pracy w biurze odwołującą powierzając jej stanowisko specjalisty do spraw administracji. W ramach powierzonego stanowiska odwołująca zajmowała się segregowaniem spływających do biura dokumentów księgowych. Były to faktury, rozliczenia czynszów z lokali mieszkalnych, rozliczenia za media dostarczane do poszczególnych lokali, rozliczenia remontów i napraw wykonywanych w lokalach mieszkalnych. Taką pracę odwołująca wykonywała w godzinach otwarcia biura każdego dnia roboczego aż do wystawienia przez lekarza orzeczenia o czasowej niezdolności do pracy.

dowód: zeznania świadków: M. Ł., M. F., J. G.,

D. B., zeznania odwołującej, zeznania D. K..

umowa o pracę

Odwołująca w chwili zawierania umowy o pracę była w ciąży. Z porad lekarskich w związku z ciążą zaczęła korzystać od 13 września 2018 r. Pierwsze zwolnienie lekarskie z uwagi na przebieg ciąży wystawione zostało 25 października 2018 roku na okres 26.10.2018 – 22.11.2018. Wcześniej nie było podstaw do wystawiania orzeczeń o czasowej niezdolności do pracy.

dowód: zaświadczenie lekarskie k. 53 akt ZUS.

Odwołująca wynagrodzenie za pracę otrzymywała przelewem bankowym za każdy miesiąc na koniec miesiąca.

dowód: potwierdzenia przelewów w aktach ZUS

Pismem z 29 października 2018 r. D. K. poinformował odwołującą o przedłużeniu umowy o pracę do dnia porodu.

dowód: pismo z 29.10.2018 r. k. 55 akt ZUS.

Odwołująca urodziła dziecko 26 marca 2019 r.

/ bezsporne /

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 6 ust 1 pkt.1 i art. 13 pkt.1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym - podlegają osoby fizyczne,

które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 60 póź. 636 z późn. zm.) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Zgodnie z treścią art. 83 k.c. w związku z art.300 k.p. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Inaczej mówiąc strony niejako udają, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę.

Okoliczność, iż podmioty te sporządziły umowę o pracę, nie stoi na przeszkodzie uznania takiego działania w sytuacji gdy wiadomo było, iż zatrudniany w krótkim czasie będzie chciał korzystać ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jako sprzecznego z zasadami współzycia społecznego. Nie można wyrazić akceptacji dla nagannych i szkodliwych społecznie zachowań, stanowiących przejaw szerszego zjawiska wyludzenia świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych, polegającego na zawieraniu umów na korzystnych warunkach na krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczeń z ubezpieczenia społecznego i to w wysokości ustalonej od wygórowanego wynagrodzenia za pracę.

ZUS ma prawo ocenić sporządzoną umowę o pracę i uznać ją za pozorną, sprzeczną z prawem czy zasadami współzycia społecznego co ma skutki dla ubezpieczonego w zakresie istnienia podstawy ubezpieczenia (por. Wyrok SN, sygn. akt III UK 200/04, opublikowany w Rzeczypospolitej 2005 r., Nr 50, str. C-1). Podzielając ten pogląd dodać należy, iż rzeczą przedsiębiorcy jest zatrudnianie pracowników dla realizacji celów gospodarczych z tą działalnością związanych, lecz okoliczności te nie są obojętne dla organu rentowego, gdy ciężar utrzymania ubezpieczonego przerzucany jest na fundusze publiczne. Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25.01.2005 r. II UKN 141/04 (OSNC 2005 Nr.15 /235). O pozorności umowy decydują okoliczności jej zawarcia, cel jaki strony chciały osiągnąć i charakter wykonywanych czynności.

Okoliczność, iż strony sporządziły dokumenty związane zwykle z nawiązaniem stosunku pracy, nie znaczy jeszcze, iż do nawiązania stosunku pracy doszło.

Celem zawarcia umowy o pracę jest nawiązanie stosunku pracy, a więc świadczenie przez pracownika pracy przez określony, dłuższy okres, w zamian za wynagrodzenie.

Pośrednim celem zatrudnienia jest także uzyskanie stażu emerytalnego czy ochrony ubezpieczeniowej na wypadek zajścia ryzyka choroby, wypadku, starości.

Podkreślić przy tym trzeba, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają tak kształtować elementy stosunku pracy, jaka jest wola stron. Jednakże przestaje powyższa kwestia być tylko sprawą stron nawiązujących stosunek pracy, gdy po uregulowaniu jedno - dwumiesięcznych składek przerzuca się ciężar wypłaty świadczeń na fundusz dysponujący publicznymi pieniędzmi, którymi zarządza ZUS. Nie może być tak, iż konstruuje się stosunek prawny pod istniejącą sytuację, nie dla realizacji celu jakim ten stosunek ma służyć a dla osiągnięcia innych celów, a więc uzyskania świadczeń, do których strony tego stosunku nie spełniały warunków.

W niniejszej sprawie, zgromadzony materiał dowodowy wskazuje iż strony sporządziły umowę o pracę i umowa ta była realizowana. Odwołująca udawała się do miejsca prowadzenia działalności przez D. K. i tam zajmowała się realizacją zadań wynikających z zakresu wskazanych jej przy zawieraniu umowy o pracę obowiązków pracowniczych. Za pracę pracodawca wypłacał odwołującej wynagrodzenie. Odwołująca miała kwalifikacje i możliwość, aby pracę świadczyć, a D. K. miał potrzebę i możliwość zatrudnienia pracownika. Okoliczności związane z wykonywaniem przez odwołującą pracy zostały przedstawione w sposób nie budzący wątpliwości przez osoby zeznające w sprawie – osoby zatrudnione przez D. K. konsekwentnie przedstawiały realizowane przez odwołującą zadania i towarzyszące temu okoliczności.

Po przeprowadzeniu tych dowodów i po zapoznaniu się treścią zeznań świadków, organ rentowy nie wnioskował o przeprowadzenie kolejnych dowodów. Nie pojawiły się więc nowe okoliczności wymagające przeprowadzenia jeszcze nowych dowodów ponad to co wynikało z dotychczas przeprowadzonych w sprawie czynności dowodowych. Zatem stosując zasadę rozkładu ciężaru dowodowego przyjąć należało, iż strona odwołująca wykazała wszelkie okoliczności związane z prawidłowym nawiązaniem stosunku pracy i towarzyszące temu stosunkowi elementy rzeczowe w postaci wykonywania pracy zaś organ rentowy nie przedstawił poza podnoszonym w decyzji i w trakcie postępowania sądowego zarzutem o pozorności zawartej umowy o pracę jakichkolwiek dowodów na poparcie tej pozorności.

Z tych względów uznać należy, iż w niniejszej sprawie doszło do zawarcia umowy o pracę oraz jej realizacji i odwołująca podlegała ubezpieczeniu pracowniczemu w okresie od 10 września 2018 roku do 26 marca 2019 roku

Stąd odwołanie jako zasadne podlegało uwzględnieniu, a decyzja zmianie w myśl art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. o czym sąd orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu sąd orzekł w oparciu o przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.